Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria L

2024/2322

10.10.2024

UZNESENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU (EÚ) 2024/2322

z 11. apríla 2024

s poznámkami, ktoré je neoddeliteľnou súčasťou rozhodnutia o absolutóriu za plnenie rozpočtu Európskeho orgánu pre cenné papiere a trhy za rozpočtový rok 2022

EURÓPSKY PARLAMENT,

— so zreteľom na svoje rozhodnutie o absolutóriu za plnenie rozpočtu Európskeho orgánu pre cenné papiere a trhy za rozpočtový rok 2022,

— so zreteľom na článok 100 a prílohu V k rokovaciemu poriadku,

— so zreteľom na správu Výboru pre kontrolu rozpočtu (A9-0103/2024),

A. keďže podľa výkazu príjmov a výdavkov ([1]) bol konečný rozpočet Európskeho orgánu pre cenné papiere a trhy (ďalej len „orgán“) za rozpočtový rok 2022 na úrovni 68 068 551 EUR, čo v porovnaní s rokom 2021 predstavuje zvýšenie o 12,32 %; keďže orgán je financovaný z príspevku Únie (17 301 544 EUR, čo predstavuje 25,41 % celkového rozpočtu), z príspevkov národných orgánov dohľadu členských štátov (27 293 765 EUR, čo činí 40,10 %) a z poplatkov prijatých od subjektov podliehajúcich dohľadu (22 228 234 EUR, čo činí 32,66 %);

B. keďže Dvor audítorov vo svojej správe o overení ročnej účtovnej závierky Európskeho orgánu pre cenné papiere a trhy za rozpočtový rok 2022 (ďalej len „správa Dvora audítorov“) vyhlásil, že získal primeranú istotu o tom, že účtovná závierka orgánu je spoľahlivá a že príslušné operácie sú zákonné a správne;

Rozpočtové a finančné riadenie

1. s uspokojením konštatuje, že úsilie o monitorovanie rozpočtu v priebehu rozpočtového roka 2022 prinieslo mieru plnenia rozpočtu na úrovni 98,78 %, čo v porovnaní s rokom 2021 predstavuje nepatrné zníženie o 1,17 %; konštatuje, že miera plnenia platobných rozpočtových prostriedkov bola 89,83 %, čo v porovnaní s predchádzajúcim rokom predstavuje mierne zníženie o 0,08 %;

2. berie na vedomie stanovisko orgánu z 5. júla 2023 k následným opatreniam prijatým v súvislosti s udelením absolutória za plnenie rozpočtu orgánu za rozpočtový rok 2021 (ďalej len „stanovisko orgánu“), že orgán vzhľadom na rastúcu zložitosť svojej rozpočtovej štruktúry považuje revíziu svojho modelu financovania poplatkov za nevyhnutnú, aby mohol vhodne a rýchlo reagovať na významný vývoj na finančných trhoch a zároveň bol schopný efektívnejšie riadiť rastúci počet zdrojov poplatkov pochádzajúcich z mandátov na priamy dohľad;

Výkonnosť

3. konštatuje, že orgán používa určité meradlá ako kľúčové ukazovatele výkonnosti s cieľom posúdiť pridanú hodnotu, ktorú poskytujú jeho činnosti, a ďalšie opatrenia na zlepšenie svojho rozpočtového riadenia; vyjadruje orgánu uznanie za dokončenie pracovného programu na rok 2022 na 90 %, pričom väčšina jeho kľúčových ukazovateľov výkonnosti bola dosiahnutá alebo prekročená;

4. víta reakciu orgánu na geopolitické výzvy v roku 2022; v tejto súvislosti konštatuje, že orgán zintenzívnil monitorovanie rizík a činnosti dohľadu v reakcii na nevyprovokovanú a nezákonnú inváziu Ruska na Ukrajinu, pričom zabezpečil zvýšenú ostražitosť pri posudzovaní potenciálnych vplyvov na finančné trhy Únie a prijal potrebné opatrenia na zabezpečenie stability trhu a ochrany investorov; takisto poznamenáva, že v súvislosti s energetickou krízou orgán zverejnil svoje hodnotenie na vysokej úrovni týkajúce sa oblastí, v ktorých Komisia požadovala príspevok k opatreniam na obmedzenie nadmernej volatility a zmiernenie tlakov na likviditu nefinančných protistrán pôsobiacich na trhoch s plynom a elektrickou energiou, a prijal dočasné núdzové opatrenia na riešenie týchto obmedzení likvidity;

([1]) Ú. v. EÚ C 38, 31.1.2023, s. 84.

5. konštatuje, že v roku 2022 sa strategické priority orgánu zameriavali na tri prierezové témy, konkrétne na podporu rozvoja zdravých kapitálových trhov, presadzovanie udržateľného financovania a inovácií, ako aj na podporu inovácií a digitalizácie; víta, že orgán dosiahol v roku 2022 splnenie týchto priorít prostredníctvom celého radu opatrení, ako napríklad poskytnutie technických vstupov Komisii v súvislosti s aspektmi ochrany investorov v rámci revízie MiFID II a MiFIR a v súvislosti s aktom o kótovaní, zverejnenie plánu udržateľného financovania na roky 2022 – 2024 a vydanie varovaní pre investorov a príslušné vnútroštátne orgány o rizikách spojených s kryptoaktívami, ako aj ďalšie opatrenia;

6. uznáva úspechy orgánu v roku 2022, ktorý bol z hľadiska konvergencie dohľadu významným rokom, s niekoľkými spoločnými opatreniami v oblasti dohľadu, tromi významnými partnerskými preskúmaniami okrem povinného ročného partnerského preskúmania centrálnych protistrán (CCP) vrátane jedného, v ktorom sa podrobne uvádzajú opatrenia prijaté príslušnými vnútroštátnymi orgánmi v súvislosti s premiestnením po vystúpení Spojeného kráľovstva z Únie, a prvými odporúčaniami, ktoré orgán vydal príslušnému vnútroštátnemu orgánu podľa článku 16 svojho zakladajúceho nariadenia s cieľom štrukturálne posilniť prístup a kapacitu príslušného vnútroštátneho orgánu v oblasti dohľadu;

7. berie na vedomie, že orgán v roku 2022 uverejnil správu o európskom trhu s emisnými kvótami a derivátmi, v ktorej predložil niekoľko politických odporúčaní na zlepšenie transparentnosti a monitorovania trhu, ako aj to, že orgán koordinoval vôbec prvé fiktívne nakupovanie medzi viacerými príslušnými vnútroštátnymi a že začal realizovať novú stratégiu orgánu na obdobie 2023 – 2028;

Efektívnosť a prínos

8. konštatuje, že orgán sa naďalej usiluje o zvýšenie efektívnosti a synergie v oblastiach svojej činnosti; v tejto súvislosti konštatuje, že orgán vykonal hodnotenie svojho ročného pracovného programu s cieľom zvýšiť efektívnosť účinným prideľovaním zdrojov v reakcii na vonkajšie faktory, napr. na inváziu Ruska na Ukrajinu, a to aj v súvislosti s legislatívnymi návrhmi týkajúcimi sa jednotného európskeho miesta prístupu, s ktorými sa pôvodne v ročnom pracovnom programe orgánu na rok 2022 nepočítalo; oceňuje, že v rámci svojej stratégie efektívnosti má orgán naďalej spoločného účtovníka s Európskym orgánom pre bankovníctvo;

9. berie na vedomie niektoré interné opatrenia zavedené na dosiahnutie zvýšenia efektívnosti a synergií, napríklad úplné vnútorné prerozdelenie, ktoré umožnilo orgánu prevziať nové mandáty a úlohy bez potreby ďalších zdrojov, ďalšiu optimalizáciu zdrojov na verejné obstarávanie zapojením sa do viacerých medziinštitucionálnych postupov a vedením veľkých medziagentúrnych obstarávaní, zjednodušenie procesov v oblasti rozpočtového riadenia a investície do zvukových, videokonferenčných, ako aj hlasovacích nástrojov, ktoré sa uskutočnili počas pandémie a ktoré umožňujú prácu na diaľku; ďalej poznamenáva, že orgán plánuje v budúcnosti organizovať menej služobných ciest pre svojich zamestnancov a viac stretnutí na diaľku, čím sa zvýši jeho flexibilita a znížia náklady;

10. berie na vedomie, že všetky administratívne a podporné funkcie orgánu, t. j. ľudské zdroje, etika, financie, verejné obstarávanie a procesy správy zariadení, sú už niekoľko rokov digitalizované a riadia sa politikou nulovej spotreby papiera; konštatuje, že v roku 2022 dal orgán migrovať svoju infraštruktúru informačných a komunikačných technológií do verejného cloudu, pričom sa očakávajú úspory pri rozširovaní systémov; víta skutočnosť, že vo 4. štvrťroku 2022 orgán začal proces zavádzania nástroja na riadenie verejného obstarávania;

Personálna politika

11. konštatuje, že k 31. decembru 2022 bol plán pracovných miest naplnený na 87,60 %, pričom zo 243 miest dočasných zamestnancov povolených v rámci rozpočtu Únie bolo obsadených 219 v porovnaní s 250 povolenými pracovnými miestami v roku 2021; konštatuje, že v roku 2022 v orgáne okrem toho pôsobilo 91 zmluvných zamestnancov a 12 vyslaných národných expertov;

12. konštatuje, že v roku 2022 sa celkový počet zamestnancov zvýšil o 45 % v porovnaní s rokom 2021; ďalej konštatuje, že pokiaľ ide o geografickú rovnováhu, na konci roka 2022 tvorili zamestnancov orgánu (najmä dočasní zamestnanci, zmluvní zamestnanci a vyslaní národní experti) občania z 24 rôznych štátnych príslušností Únie; pripomína, že je dôležité zabezpečiť vyvážené geografické zastúpenie v manažmente orgánu a medzi jeho zamestnancami ako celkom;

13. víta skutočnosť, že orgán sa blíži k dosiahnutiu rodovej rovnováhy na riadiacej a personálnej úrovni; berie na vedomie rodové rozdelenie medzi zamestnancami vyššieho a stredného manažmentu orgánu, pričom 16 z 30 sú ženy (53 %); berie na vedomie rodové rozdelenie medzi členmi riadiacej rady orgánu, pričom 4 z 7 sú muži (57 %); ďalej berie na vedomie rodové rozdelenie medzi zamestnancami orgánu celkovo, pričom 175 z 322 (54 %) boli muži;

14. uznáva, že orgán má zavedenú politiku v oblasti ochrany ľudskej dôstojnosti a predchádzania psychickému a sexuálnemu obťažovaniu; víta skutočnosť, že v roku 2022 neboli nahlásené, vyšetrované, interne uzavreté ani súdu postúpené žiadne prípady obťažovania; ďalej víta zapojenie orgánu do vypracovania „politiky rozmanitosti a začlenenia“;

Verejné obstarávanie

15. konštatuje, že v roku 2022 orgán riadil 14 postupov verejného obstarávania, z ktorých tri boli otvorené verejné súťaže v oblasti IT v celkovej hodnote 99,4 milióna EUR;

16. pripomína zo správy Dvora audítorov o overení ročnej účtovnej závierky orgánu za rozpočtový rok 2021 pripomienku týkajúcu sa rozhodnutia orgánu začať rokovacie konanie bez jeho zverejnenia, čím porušil bod 3.1 prílohy I k nariadeniu o rozpočtových pravidlách ([2]); zo stanoviska orgánu vyplýva, že opomenutie zverejnenia ex ante bolo odôvodnené špecifickým rozsahom verejného obstarávania a riadne zdokumentované ex post, čo je ďalej základom toho, že boli prijaté všetky potrebné opatrenia na zabránenie podobnej situácii v budúcnosti;

17. upozorňuje na poznámku IV.1 k ročnej účtovnej závierke orgánu za rok 2022, v ktorej sa opisuje neistota súvisiaca s výsledkom súdneho konania („UniSystems Luxembourg a Unisystems systimata plioforikis/ESMA“) v súvislosti s rozhodnutím v spoločnom postupe obstarávania, ktoré žalobca napadol na Všeobecnom súde Únie;

Prevencia, riešenie konfliktov záujmov a transparentnosť

18. berie na vedomie, že orgán v roku 2022 revidoval politiku konfliktu záujmov pre osoby, ktoré nie sú zamestnancami, ktorá sa vzťahuje na zamestnancov, vyslaných národných expertov a stážistov; oceňuje, že orgán podnikol niekoľko krokov na zvýšenie informovanosti o konflikte záujmov a etických pravidlách, a to aj prostredníctvom úvodných stretnutí pre novoprijatých zamestnancov, a že zorganizoval zasadnutie pre všetkých zamestnancov, na ktorom ich oboznámil s hlavnými faktami a údajmi v oblasti etiky, poskytol im podrobné vysvetlenia o zaobchádzaní s finančnými nástrojmi a oznámil im priority na rok 2022;

19. berie na vedomie, že v prípade ročných vyhlásení o konflikte záujmov, ktoré orgán preskúmal v roku 2022, neboli vznesené žiadne otázky týkajúce sa potenciálneho konfliktu záujmov; konštatuje, že okrem ročných vyhlásení orgán v roku 2022 preskúmal a posúdil značný počet žiadostí a vyhlásení zamestnancov, konkrétne 54 vyhlásení vo výberových konaniach, 13 vyhlásení o zárobkovej činnosti manžela/manželky, 41 žiadostí o externú činnosť, 21 žiadostí o zverejnenie alebo prejav, 23 žiadostí o obchodovanie s finančnými nástrojmi, 10 žiadostí o činnosť počas dovolenky z osobných dôvodov a 10 vyhlásení o plánovanej činnosti po odchode z orgánu; v tejto súvislosti poznamenáva, že hoci väčšina vyhlásení nevyvolala obavy z konfliktu záujmov, v dvoch prípadoch sa odporučila zmena zloženia výberovej komisie a v jednom prípade boli uložené ochranné opatrenia v súvislosti s odchodom manažéra z orgánu, napríklad odrezanie od dôverných informácií a jednoročný zákaz lobovania u zamestnancov;

20. víta skutočnosť, že orgán uverejňuje životopisy a vyhlásenia o záujmoch členov správnej rady a manažmentu; oceňuje transparentný spôsob, akým orgán podáva správy o stretnutiach svojich zamestnancov s externými zainteresovanými stranami a sprístupňuje ich na svojom webovom sídle;

([2]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 z 18. júla 2018 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, o zmene nariadení (EÚ) č. 1296/2013, (EÚ) č. 1301/2013, (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) č. 1304/2013, (EÚ) č. 1309/2013, (EÚ) č. 1316/2013, (EÚ) č. 223/2014, (EÚ) č. 283/2014 a rozhodnutia č. 541/2014/EÚ a o zrušení nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012 (Ú. v. EÚ L 193, 30.7.2018, s. 1).

21. pripomína zo správy Dvora audítorov o overení ročnej účtovnej závierky orgánu za rozpočtový rok 2021 pripomienku Dvora audítorov týkajúcu sa nedostatkov zistených v systémoch riadenia a kontroly orgánu v súvislosti s konfliktom záujmov; v tejto súvislosti konštatuje, že v roku 2022 etický tím orgánu inicioval postup systematického zhromažďovania vyhlásení o záujmoch od vedúcich pracovníkov orgánu, aby sa zabezpečilo, že počas procesu hodnotenia vedúcich pracovníkov orgánu nevznikne riziko konfliktu záujmov; takisto pripomína, že rada orgánov dohľadu prijala zmenenú politiku konfliktu záujmov s cieľom zaviesť výslovnú požiadavku, aby osoby, ktoré sú v konflikte záujmov, t. j. členovia rady, náhradníci alebo koordinátori príslušného vnútroštátneho orgánu, opustili miestnosť počas rokovania o príslušnom bode a zdržali sa hlasovania v rámci písomných postupov; oceňuje, že sa agentúra zaoberala pripomienkou Dvora audítorov, ktorá sa teraz považuje za uzavretú;

Vnútorná kontrola

22. víta každoročné hodnotenie systému vnútornej kontroly orgánu a záver, že systém existuje a funguje dobre; konštatuje, že orgán meral 77 ukazovateľov vnútornej kontroly, ktoré zahŕňali všetky zásady vnútornej kontroly, a zistil 42 nedostatkov, z ktorých väčšina bola menej významná alebo mierna a žiadny z nich nespochybnil existenciu a riadne fungovanie zásad vnútornej kontroly; konštatuje, že zistené príležitosti na zlepšenie sa týkajú najmä kontrolného prostredia, kontrolných činností a informačných a komunikačných zložiek;

23. berie na vedomie, že orgán v roku 2022 podrobil auditu riadenia údajov, ktorý vykonal Útvar Komisie pre vnútorný audit (IAS), pričom uznal úspechy dosiahnuté pri vytváraní rámca riadenia údajov, ako aj pokračujúce úsilie o vymedzenie ucelenejšej vízie činností v oblasti riadenia údajov; konštatuje však, že Útvar pre vnútorný audit zistil nedostatky v koncepcii, ako aj v účinnom a efektívnom zavádzaní systémov vnútornej kontroly vytvorených pre procesy správy údajov a vydal päť odporúčaní, z ktorých dve sú veľmi dôležité; vyzýva orgán, aby tieto nedostatky odstránil a podal orgánu udeľujúcemu absolutórium správu o pokroku dosiahnutom v tejto oblasti;

24. berie na vedomie, že v nadväznosti na svoje ročné posúdenie organizačných rizík orgán v roku 2022 identifikoval riziká, ako sú krehké a volatilnejšie trhy, ktoré môžu ovplyvniť finančnú stabilitu, ohroziť investorov a zvýšiť riziko dohľadu pre orgán, riziko nedostatočných zdrojov alebo nedostatku odborných znalostí v určitých oblastiach na prispôsobenie sa novým výzvam a riziko kybernetického útoku zameraného na orgán a ovplyvňujúceho bezpečnosť systémov IT; vyzýva orgán, aby prijal všetky opatrenia na zmiernenie týchto rizík;

Ďalšie pripomienky

25. chváli orgán za oficiálne uznanie jeho schémy environmentálneho manažérstva v rámci EMAS (schéma Európskej únie pre environmentálne manažérstvo a audit) a za získanie registrácie EMAS v roku 2022; ďalej oceňuje záväzok orgánu podporovať a čo najviac začleniť ekologické požiadavky do svojich postupov verejného obstarávania; s uspokojením konštatuje, že v správe Dvora audítorov sa uvádza, že orgán patrí medzi agentúry, ktoré vydávajú ročné environmentálne vyhlásenie;

26. konštatuje, že v roku 2022 vydal orgán spolu s ostatnými európskymi orgánmi dohľadu varovania pre spotrebiteľov v súvislosti s vysoko rizikovými a špekulatívnymi činnosťami spojenými s mnohými kryptoaktívami;

27. pokiaľ ide o ďalšie poznámky horizontálnej povahy, ktoré sú súčasťou rozhodnutia o absolutóriu, odvoláva sa na svoje uznesenie z 11. apríla 2024 ([3]) o výkonnosti, finančnom hospodárení a kontrole agentúr.

([3]) Prijaté texty, P9_TA(2024)0280.